

ئەيىبلەش

ئامېرىكا ئەدلىيە مىنىستىرلىكى دۆلەت ھالقىغان باستۇرۇش جىنايىتى ئەيىبلدى.

ئامېرىكا ئەدلىيە مىنىستىرلىكى 2023 - يىلى 17 - ئاپرېل كۈنى ت ن ر سادىر قىلغان 40 نەپەر خىتاي ساقچىسىنىڭ ئامېرىكا پۇقرالىرىنى نىشانغا ئالغانلىقى ئۈچۈن ئەيىبلدى.

ئامېرىكا ئەدلىيە مىنىستىرلىكى 2023 - يىلى 27 - يانۋار كۈنى ئىراندىن بىۋاسىتە بېرىلگەن قەستلەپ ئۆلتۈرۈش سۇيىقەستىگە مۇناسىۋەتلىك ئەيىبلەش ۋە يېڭى قولغا توغرىسىدىكى ھۆكۈمنى ئېلان قىلدى.

ئامېرىكا ئەدلىيە مىنىستىرلىكى 2022 - يىلى 18 - ماي ئامېرىكا پۇقراسى ۋە 4 خىتاي بىخەتەرلىك ئەمەلدارلىرىنى تونۇلغان ئۆكتەپچىلەر، ئىنسان ھەقلىرى پائالىيەتچىلىرى ۋە ئەركىنلىك جەڭچىلىرى توغرىسىدا جاسۇسلىق قىلىش بىلەن ئەيىبلدى.

خەۋەردە

2024 يىلى 10 - فېۋرال بېيجىڭ تىبەت مۇساپىرلىرىغا جاسۇسلىق، تەھدىت ۋە قارا چاپلاش جىنايىتى بىلەن ئەيىبلەنگەن.

2024 يىلى 30 - يانۋار كۈنى رۇسىيىلىك ئۇرۇشقا قارشى روك مۇزىكا ئەترىتى ئەزالىرى تايلاندا چىگرىن قوغلاپ چىقىرىلىشقا ئۇچرىغان.

2024 يىلى 24 - يانۋار: « سۇرگۈندىكى رۇسىيىلىك يەرلىك پائالىيەتچىلىرى دۆلەت ھالقىغان باستۇرۇشقا دۇچ كەلمەكتە.

2024 - يىلى 24 - يانۋار ئەيىبلەنگەن قەستلەپ ئۆلتۈرۈش سۇيىقەستىنىڭ سىرتىدا، ھىندىستان مودى ئامېرىكا تەنقىدچىلىرىنى قەرەللىك ھالدا جىمىقتۇردى.

2023 - يىلى 8 - ئىيۇن كۈنى تۈركىيىنىڭ ژورنالستلاردىن پايدىلىنىپ سۇرگۈندىكىلەرنىڭ تەنقىدلىرىنى جىمىقتۇرغانلىقى خەۋەر قىلىندى.

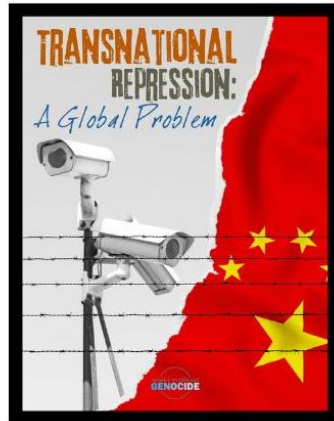
ئىرقىي قىرغىنچىلىق يوق دۇنيا

ئىرقىي قىرغىنچىلىق يوق دۇنيا، بىر ئىنسان ھەقلىرى تەشكىلاتى بولۇپ ئۇنىڭ باش شتابى سانت پاولدىكى مىچېل خاملىن قانۇن ئىنستىتۇتىغا جايلاشقان.

بىز دۇنيادىكى بىگۇناھ كىشىلەرنى قوغداش ئۈچۈن خىزمەت قىلىمىز. ئىرقىي قىرغىنچىلىق ۋە كەمسىتىشكە قارشى كۆرەش قىلىش ئارقىلىق ئىرقىي قىرغىنچىلىقنىڭ ئالدىنى ئېلىش، زوراۋانلىق بىلەن ئىنسانلارنىڭ ھاياتى ۋە كۈلتۈرىنى خان ۋەيران قىلغان جىنايەتچىلەرنى جاۋابكارلىققا تارتىشنى قوللاپ قۇۋەتلەيمىز.

ئىرقىي قىرغىنچىلىق يوق دۇنيا تەشكىلاتى ئامېرىكىدا ياشايدىغانلارنىڭ ئىچىدە ت ن توغرىسىدا تەتقىقات دوكلاتى ئېلىپ باردى.

دوكلاتنى كۆرۈش ئۈچۈن تۆۋەندىكى QR كودىنى ئۇقۇتۇڭ.

www.worldwithoutgenocide.org/TNR

دۆلەت ھالقىغان باستۇرۇش:

بىر يەرشارى خاراكتېرلىك جىنايەت

دۆلەت ھالقىغان باستۇرۇش دېگەن نېمە؟

مۇستەبىت ھۆكۈمەتلەر دۆلەت ھالقىغان باستۇرۇش ئارقىلىق دۇنيادىكى ئۆز پۇقرالىرىنىڭ نارازىلىقىنى بېسىقتۇرىدۇ. بۇ ھۆكۈمەتلەر يەنە ئامېرىكا پۇقرالىرىغا ئېرىشكەن ۋە ياكى ئامېرىكىدا تۇغۇلۇپ چەتئەلدە تۇغقانلىرى بارلارنى نىشان قىلىشى مۇستەبى مۇمكىن.

ت ن ر ئامېرىكىنىڭ قانۇنىغا خىلاپلىق قىلىش بولۇپ دېموكراتىيىنى ئاجىزلاشتۇرىدۇ.

ئىرقىي قىرغىنچىلىق يوق دۇنيا

at Mitchell Hamline School of Law

875 Summit Avenue, St. Paul, MN 55105

admin@worldwithoutgenocide.org 651-695-7621

www.worldwithoutgenocide.org

دۆلەت ھالقىغان باستۇرۇش دېموكراتىيە ۋە كىشىلىك ھوقۇق ئۈچۈن دۇنياۋى تەھدىتتۇر.

فېدېرال جىنايىتى

ئامېرىكىدىكى بارلىق كىشىلەر، جۈملىدىن ئامېرىكا تۇپرىقىدىكىلەرنىڭ پۇقرالىق سالاھىيىتى قانداق بولۇشىدىن قەتئىينەزەر تىنچ قارشى قوغدىلىدۇ. تىنچ بولسا بىر فېدېرال جىنايەت بولۇپ ئۇ ئىش تەرىپىدىن تەكشۈرۈلىدۇ.

تىنچ قانۇنى

دۆلەت ھالقىغان باستۇرۇش جوقۇم بۇتۇن ھۆكۈمەت قاتلىمىدا ئالدىنقى ئورۇنغا قويۇلۇشى كېرەك. كونگرېس تىنچ قانۇننى ئالدىنقى ئورۇنغا جازالاش ئۈچۈن قانۇنلارنى كۈچەيتىشى كېرەك.

H.R.3654 ۋە S.831 لار كونگرېستتا ساقلانماقتا. بۇ لايىھىلەر پىرىنسىپتىن دۆلەت ھالقىغان باستۇرۇش بىلەن شۇغۇللانغان شەخسلەر ۋە ئورۇنلارغا مال مۈلۈك ۋە مىزا چەكلەش جازاسى بېرىشى تەلەپ قىلىدۇ.

تىنچ قانۇنىنى ئەرز قىلىش، بۇ بىر جىنايەت

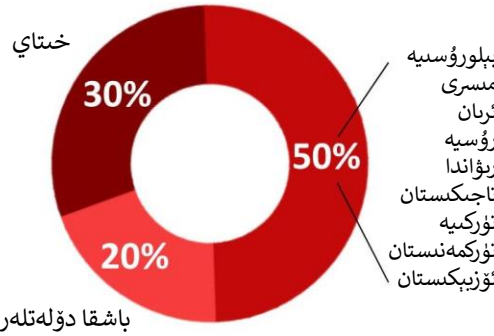
ۋەقەنى خاتىرىلەش.

ئۇنى يەرلىك ساقچى تارماقلىرىغا دوكلات قىلىش.

ئۇنى FBI نىڭ يۇقىرىدىكى تور بېكىتىگە كىرىپ شىكايەت قىلىش ۋە ياكى تېلېفون قىلىش.

روسىيە : روسىيە ئالاھىدە خادىملىرى چەتئەلدە ياشايدىغان ئۆكتىچىلەر، پائالىيەتچىلەر ۋە سىياسى رەقەبىلىرىنى تۇتقۇن قىلىش، زەھەرلەش، ئەجەللىك ۋاسىتىلارنى، مال-مۈلكىنى ئىگىلىۋېلىش، ئىنتېرپول قىزىل ئۇقتۇرۇشىدىن قالايمىقان پايدىلىنىپ ئۆچ ئېلىش ئارقىلىق جىمىقتۇرىدۇ.

تىنچ دۆلەتنىڭ دۆلەت نىسبىتى³

ھىندىستان : ھىندىستان ھۆكۈمىتى چەتئەلدە ياشايدىغان

دىنىي ئاز سانلىقلارنى سوتنىڭ ھۆكۈمىسىز ئۆلتۈرۈش، تور ئارقىلىق پاراكەندىچىلىك سېلىش قاتارلىق ھەرىكەتلىرى بىلەن جىمىقتۇرۇشقا ئۇرۇندى.

بېلورۇسىيە : بېلورۇسىيە ھۆكۈمىتى رۇسىيەنىڭ ياردىمى

بىلەن چەتئەلدە ياشايدىغان دېموكراتىيىنى تەشەببۇس قىلىدىغان پائالىيەتچىلەرنى تۇتۇش ۋە مەجبۇرى قايتۇرۇپ ئەكەلدى.

تاجىكىستان : دائىرىلەر چەتئەلدىكى ئۆكتىچىلەر ۋە دىنىي

لىدىرلارنى ئىنتېرپول قىزىل ئۇقتۇرۇشىدىن پايدىلىنىپ قولغا ئېلىپ يالغان رەسمىيەتسىز ئەيىبلەش بىلەن تۈرمىگە تاشلايدۇ.

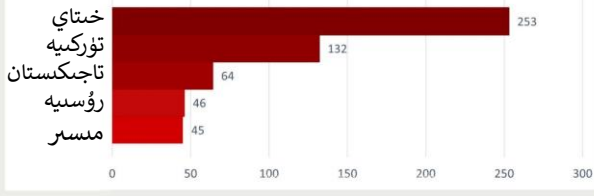
كىم دۆلەت ھالقىغان باستۇرۇش جىنايىتى سادىر قىلىدۇ؟

2014- يىلدىن 2023- يىلغىچە بولغان ئارىلىقتا، ئەركىنلىك ئۆي 38 ھۆكۈمەتنىڭ 854 قېتىم دۆلەت ھالقىغان باستۇرۇش ۋە قەسەسى خاتىرىلىگەن.

دۆلەت ھالقىغان باستۇرۇش جىنايىتى سادىر قىلىۋاتقانلارنىڭ كۆپىنچىسى مۇستەبىت ھۆكۈمەتلەر .

2014- يىلدىن 2023- يىلغىچە دۆلەت ھالقىغان باستۇرۇش جىنايىتى سادىر قىلغان دۆلەتلەر²

تىنچ قانۇنى : باستۇرۇش تاكتىكىلىرى

خىتاي : چەتئەللەردە ياشايدىغان جۇڭگولۇق شەخسلەر زوراۋانلىق ۋە نازارەت ئاستىغا ئېلىنىدۇ. ئۇلارغا دائىم نومۇرسىز تېلېفۇنلاردا تېلېفۇن قىلىپ ئائىلەگى ئويلا دەپ تەھدىت سالىدۇ. ئۇيغۇرلار، تىبەتلەر، ھوڭكونگۇقلار، ئامېرىكا ۋە باشقا جايلاردا ياشايدىغانلار ئۆزلىرىنىڭ ۋە خىتايدىكى ئائىلىسىنىڭ بىخەتەرلىكىدىن قاتتىق قورقىدۇ.

تۈركىيە : تۈركىيە ھۆكۈمىتى چەتئەل ھۆكۈمەتلىرىگە بېسىم ئىشلىتىپ، چەتئەلدىكى ئۆكتىچىلەرگە ئادالەتسىز سوت بىلەن تەھدىت سالىدۇ. دائىرىلەر تۇتقۇن قىلىش ۋە ئۆزگەرتىش ئارقىلىق ئۇلارنىڭ نىشانىنى سوراق قىلىدۇ.

¹ Yana Gorokhovskaya and Isabel Linzer, "Defending Democracy in Exile: Policy Responses to Transnational Repression" (Washington, DC: Freedom House, June 2022).
² Yana Gorokhovskaya, Nate Schenkkan, Grady Vaughan, "Still Not Safe: Transnational Repression in 2022." (Washington, DC: Freedom House, April 2023).
³ Michael J. Abramowitz, "Transnational Repression: A Global Threat to Rights and Security," written testimony, Senate Foreign Relations Committee hearing, December 2023.